DET KONGELIGE AKADEMI FOR DE SKØNNE KUNSTER
AKADEMIRAADET

Virker for et skønnere Danmark

23.maj 2025
(25.08.25)

Forsvaret bør også forsvare vores værdier

Det giver ganske enkelt ikke mening at fritage det danske forsvar for kunstcirkulærets krav om at afsætte 1,5 % af håndværkerudgifterne i offentlige byggeprojekter til kunstnerisk udsmykning. Forsvarsministeriet har netop meldt ud, at disse midler i stedet skal gå til idrætsfaciliteter. Argumentet lyder, at idræt fremmer trivsel og sammenhold, men selvom fysisk sundhed naturligvis er vigtigt, er det ikke en gyldig begrundelse for at nedprioritere den mentale og kulturelle dimension af arbejdslivet. Især ikke, når ny forskning viser, at kunst har en dokumenteret positiv effekt på arbejdsglæden.

En ny undersøgelse fra Dansk Erhverv viser, at kunst på arbejdspladsen markant øger både arbejdsglæden og følelsen af fællesskab. Det gælder ikke kun i kreative erhverv, men på tværs af sektorer og faggrupper. Når medarbejdere mødes af visuelle indtryk, refleksion og æstetik i deres daglige omgivelser, skaber det stolthed og identitet. Hvorfor skulle dette ikke også gælde for Forsvaret?

Netop Forsvaret er et sted, hvor trivsel og sammenhængskraft er afgørende. Soldater og ansatte arbejder i krævende og ofte pressede situationer. De har brug for ikke kun fysisk robusthed, men også mental og kulturel styrke. Kunsten kan ikke stå alene, men den bidrager med noget, som hverken løbetræning eller vægtløftning kan: en mulighed for refleksion, inspiration og oplevelsen af, at der findes noget større end den daglige funktion.

Hvad er det egentlig Forsvaret skal forsvare?
Her må vi hæve blikket og spørge: Hvad er det egentlig, Forsvaret er sat i verden for at beskytte? Det handler om meget mere end grænser og territorier. Det handler om de værdier, som det danske samfund bygger på – demokrati, ytringsfrihed, menneskelig værdighed og kulturel mangfoldighed. Og det er netop værdier, som kunsten er en levende og aktiv bærer af.

Kongens Nytorv 1, 2. sal tv. i porten, 1050 København K
Tlf +45 33 74 49 10 info@akademiraadet.dk www.akademiraadet.dk

Akademiraadet har tidligere påpeget, at kunsten udgør et væsentligt led i det kulturelle og demokratiske fundament, som Forsvaret skal værne om. Når vi udelukker kunsten fra Forsvarets bygninger og institutioner, sender vi et uheldigt signal: At de værdier, vi siger, vi kæmper for, ikke er værd at integrere i vores egne rammer. Det er ikke bare et praktisk valg – det er et symbolsk tilbageskridt.

En kunstig modsætning

Nogle vil måske hævde, at pengene kan bruges mere effektivt på idrætsfaciliteter, fordi de har en mere umiddelbar sundhedsfremmende effekt. Men det er en kunstig modsætning. Der er intet i vejen for at prioritere både idræt og kunst – det sker allerede i mange andre offentlige byggerier. Problemet opstår, når man vil finansiere det ene ved at skære det andet væk. Så begynder vi at udhule helheden i stedet for at styrke den.

Kunsten er ikke pynt. Den er ikke unødig luksus. Den er en del af den måde, vi opfatter os selv som samfund og som individer på. Den taler til vores følelser, vores historie og vores fælles identitet. Det er præcis det, der er brug for i Forsvaret – især i en tid med international uro og øgede krav til sammenhold og moral.

Hvis vi ønsker et forsvar, der ikke kun er stærkt i våben og muskler, men også i værdier og menneskelighed, skal vi insistere på, at kunsten bliver en integreret del af Forsvarets fysiske rammer. Vi skal ikke bygge hule bygninger, men hele arbejdspladser. Og det kræver, at vi ikke sparer den menneskelige og kulturelle dimension væk. At udelukke kunsten fra Forsvarets byggeri er at sige, at æstetik, eftertanke og kultur er overflødige. Men det er netop disse elementer, der minder os om, hvad vi kæmper for – og hvem vi er.

Akademiraadet stiller sig gerne til rådighed for yderligere dialog.

Venlig hilsen
AKADEMIRAADET

Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster, Akademiraadet virker til kunstens fremme og som statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål. Akademiraadet er statens rådgiver i spørgsmål om billedkunst, arkitektur og planlægning, og står til rådighed for kommunerne og regionerne. Akademiraadet behandler henvendelser fra statslige myndigheder og kan på eget initiativ indhente oplysninger fra og fremsætte erklæringer over for statslige myndigheder og institutioner samt over for offentligheden. Rådets medlemmer er valgt i en demokratisk proces af de billedkunstnere og arkitekter, der udgør Kunstnersamfundet, og er en uafhængig og upolitisk organisation.